

Minister Slob over meer transparantie besteding
onderwijsgelden:

'ROL MEDEZEGGENSCHAP IS CRUCIAAL'

Minister Slob voor Basis- en Voortgezet Onderwijs was woensdag 7 november 2018 te gast op het jaarlijkse WMS congres in de ReeHorst in Ede. Hij benadrukte dat meer transparantie van besturen over het beleid en vooral over de besteding van de middelen hard nodig is. Dat is ook de reden dat medezeggenschapsraden in het primair en voortgezet onderwijs instemmingsrecht krijgen op het meerjarig financieel beleid. Om mee te denken en mee te beslissen over financiële zaken hebben veel (g)mr-leden wel ondersteuning nodig.

Leonie de Bruin

Het WMS congres is een jaarlijks terugkerend evenement voor ieder die bij de medezeggenschap betrokken is. Docenten, ouders en leerlingen, maar ook bestuurders en schoolleiders uit het primair en voortgezet onderwijs bezoeken het congres. De organisatie, Stichting Onderwijsgeschild-

Foto's: Maarten Hartman

Minister Slob

len en het project Versterking medezeggenschap, koos dit jaar voor het thema 'Contact met de achterban' en was zeer verheugd dat minister Arie Slob aanwezig wilde zijn. Hij trok meer dan een uur uit voor zijn bezoek en kwam zelfs ruim eerder dan het afgesproken tijdstip om informeel contact te maken met 'zijn' achterban. Slob gaf aan dat deze contacten voor hem heel belangrijk zijn. 'Ik kan niet alleen met een papieren werkelijkheid volstaan. Achter al die stukken die ik moet lezen, zitten werelden en mensen met hun verhalen. Die wil ik horen. Dat is voor mij belangrijk, maar ook voor medezeggenschapsraden. Je moet weten wat er leeft en verbinding houden met de mensen die je vertegenwoordigt.'

Verantwoordelijkheid

Dagvoorzitter Hester Macrander, met mantelpak, bril en knot zag ze er naar tegen zeggen uit als een ouderwetse schoolfrik, opende het congres en zette al

Hester Macrander

meteen de goede toon. Macrander, theaterregisseur, docent en trainer Verbindende communicatie, weet als geen ander mensen te verbinden. Ze vroeg de deelnemers elkaar een goed nieuwsbericht te vertellen. Dat leidde tot zeer geanimeerde gesprekken. Vervolgens gaf ze aan dat ook keynote speaker van het congres, Boris van der Ham, goed nieuws had: hij was die ochtend vader geworden. Het slechte nieuws was dat hij dus niet op kon treden. Gelukkig had minister Slob

voldoende tijd ingeruimd voor het congres. Macrander ging met hem in gesprek en het ging al snel over een zeer actueel onderwerp: de verantwoording van scholen en besturen over de besteding van de middelen. Slob was er de week ervoor nog voor naar de Tweede Kamer geweest. Hij beaamde dat de medezeggenschapsraad hierbij een belangrijke rol speelt. 'In Nederland heeft het onderwijs veel vrijheden, dat is een goede zaak, maar deze autonomie geeft ook veel verantwoordelijkheid. We moeten er met elkaar voor zorgen dat er goede controle is. Het is niet alleen van groot belang dat medezeggenschapsraden hun controlerende taak goed kunnen uitoefenen, maar ook dat ze kunnen meepraten en meebeslissen over het beleid. De besteding van de middelen maakt daar een belangrijk deel van uit. De maatschappij vraagt nu eenmaal om meer transparantie. Er gaan

vele miljarden naar het onderwijs. Als de indruk bestaat dat besturen te hoge reserves aanhouden, leidt dat tot onrust. Ik snap dat reserves nodig zijn en dat besturen die ruimte willen hebben, maar we moeten wel kritisch zijn. We verwachten van besturen en scholen dat ze duidelijk maken welke keuzes ze maken en waarom. Hoe is het geld verdeeld, wat gaat er naar de leerlingen en wat naar de zorgleerlingen?'

Ingewikkelde materie

Toch is het meepraten over het financieel beleid lastig voor veel (g)mr-leden, omdat het om een ingewikkelde materie gaat. Slob gaf aan dat het project Versterking medezeggenschap nog zeker een jaar doorgaat en wellicht langer, omdat veel (g)mr-leden behoefte hebben aan ondersteuning. Dit initiatief van een aantal onderwijsorganisaties krijgt subsidie

van zijn ministerie en informeert en ondersteunt medezeggenschapsraden vooral via www.infowms.nl (zie kader). De minister benadrukte voorts dat hij bezig is de financiering van het primair en voortgezet onderwijs te vereenvoudigen. Hij wil het aantal bekostigingsindicatoren sterk verminderen. Ook dat moet bijdragen tot meer transparantie. Een ander punt is dat niet alle bestuurders hun (g)mr goed en tijdig informeren. 'Het gaat niet overal slecht, er zijn ook besturen die het goed doen. Maar als de medezeggenschapsraad niet op tijd de juiste informatie krijgt, wordt het wel lastig. Ook om die reden krijgt de mr nu instemmingsrecht op het meerjarig financieel beleid.' Een zwaardere bevoegdheid moet er dus toe leiden dat alle partijen doordrongen worden van de noodzaak van goede verantwoording. 'We hebben dat opgenomen in de plannen van het kabinet en zijn ermee aan het werk. Het gaat hier ook om een algemeen maatschappelijk belang. Er gaat 10 miljard naar het primair onderwijs en zo'n 6-7 miljard naar het voortgezet onderwijs. Dat zijn grote bedragen. Daar mag de maatschappij verantwoording over verwachten.'

Project Versterking medezeggenschap gaat door

Projectleider Kitty Ramakers van Versterking medezeggenschap gaf tijdens het congres aan zeer verheugd te zijn dat het project nog zeker een jaar doorgaat. Uit de evaluatie van de afgelopen maanden blijkt dat het project in een behoefte voorziet. Komend jaar wordt bekeken aan welke ondersteuning medezeggenschapsraden vooral veel behoefte hebben en hoe het project daar het beste in kan voorzien. In ieder geval verschijnen binnenkort nieuwe handreikingen, waaronder een over het financieel beleid, op www.infowms.nl.

Vragen uit het publiek

De minister ging vervolgens in op een aantal vragen van deelnemers.

Passend onderwijs

Een mr-voorzitter van een basisschool gaf aan problemen te hebben met passend onderwijs: 'Er zijn meer zorgleerlingen naar het reguliere onderwijs gegaan. Bij ons staan leerkrachten onder druk en ouders maken zich zorgen. Als we daarover in gesprek gaan, voelen leerkrachten zich aangevallen en ouders zich gekwetst. Wat kan de mr doen om samen met de directeur de situatie te verbeteren?' Minister Slob: 'Ik heb de Kamer beloofd dat ik de komende maanden hierover in gesprek ga met betrokkenen in het land. Ik moet wel zeggen dat scholen verschillend omgaan met de invoering van passend onderwijs. De vraag is ook waar nu precies het probleem zit. Is het een breder vraagstuk en een maatschappelijke ontwikkeling of heeft het probleem echt met passend onderwijs te maken? Dat moeten we met elkaar bespreken en dat kost tijd. Maar die steek ik er graag in.'

Lerarentekort

Een docent voortgezet onderwijs, lid van de mr en de gmr: 'We hebben te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Onze scholen hebben wiskundedocenten nodig. Door de verschillen in salaris die er nu ontstaan, hebben we hogere personele lasten. Herkent u dit probleem?' Minister Slob: 'Ik herken het zeker. Het is inderdaad belangrijk om te kijken of de middelen toereikend zijn en daar zijn we

mee bezig. Maar ook in dit geval zijn er grote verschillen tussen scholen.'

Samenwerking met kinderopvang

Een gmr-voorzitter in het basisonderwijs: 'Er zijn nogal wat problemen in de samenwerking tussen basisscholen en de kinderopvang op het gebied van medezeggenschap. Het grootste probleem is dat er grote verschillen zijn in de wet- en regelgeving rond medezeggenschap. Kijkt de minister hier naar?' Minister Slob gaf aan dat het probleem nog niet bij hem bekend was.

Opmerking van de redactie: In MR magazine 5 2016 stond het artikel Medezeggenschap in integrale kindcentra naar aanleiding van het onderzoek van het Expertisecentrum van Stichting Onderwijsgeschillen naar de knelpunten in de huidige wettelijke medezeggenschapsregelingen. Dit onderzoek leidde tot het 'Advies medezeggenschap in integrale kindcentra' in 2017 is gepubliceerd in de reeks Expertisecentrum Onderwijsgeschillen, zie www.onderwijsgeschillen.nl.

Workshops

Na het plenaire deel volgden de deelnemers in drie ronden workshops, verzorgd door een groot aantal onderwijsorganisaties. Het aanbod was zoals elk jaar weer breed. Naast workshops en lezingen gericht op het thema Contact met de achterban, waren er ook workshops specifiek voor de doelgroep ou-

ders, personeel of leerlingen. Zo introduceerde het LAKS een spel speciaal ontwikkeld voor leerlingen in de mr om ze te leren wat medezeggenschap inhoudt. Nieuw dit jaar waren workshops van verschillende leden van medezeggenschapsraden die een aansprekend project presenteerden: een onderzoek naar het werkklimaat (zie ook MR magazine 6 2018) en het afnemen van mini-enquêtes onder ouders. Na afloop van het congres kregen de deelnemers het boekje '50 tips voor de medezeggenschapsraad' mee naar huis. Deze uitgave van het project Versterking medezeggenschap met adviezen van mr-leden uit de medezeggenschapspraktijk is te downloaden via www.infowms.nl. <

